

ροίει τ' ἀγίασμα (= φυλλομετρεῖ τὸ βιβλίον καὶ βλέπει τὰς εἰκόνας) Νάξ. ('Απύρανθ.) || Παροιμ. Τὰ λόγια γυρίζουν ποτάμια (αἱ συκοφαντίαι δύνανται νὰ προκαλέσουν ἀπροσδόκητα δεινὰ) Πελοπν. ('Ανδρίτσ. Κόκκιν. Παππούλ.)

5) 'Αναστρέφω, ἀνατρέπω κᾶτι κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν.) Πόντ. Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.): Γυρίζω τὰ ψάρια 'ς τὸ τηγάνι - τὸ ψητό 'ς τὸ φούρνο - τὴ μπιρζόλα 'ς τὴ σκάρα. Πήγα τὸ κουστουμί μου 'ς τὸ ράφτη νὰ τὸ γυρίσῃ κοιν. Γυρίντζω τὴν μυντζήθρα ἀπὸ τὸ τυροβόλι Λέρ. Γυρίζω τὴ σταφίδα (διὰ νὰ ξηραθῇ καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς) 'Ιων. (Κρήν.) Πελοπν. (Αἶγ. Γαργαλ. Κόρινθ.) Γυρίζω τὰ σῦκα 'ς τ' ἁλώνι (ὁμοίως διὰ νὰ ξηρανθοῦν καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς) Πελοπν. (Μαργέλ.) Γυρίζω τὸ γδουρᾶ (ἀναστρέφω, ἀλλάσσω ὅψιν τοῦ δέρματος, εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν βυρσοδεψῶν) Σῦρ. ('Ερμούπ.) Γυρίζω τ' ἀστάχια μὲ τὸ διχάλι Κύθηρ. Βγάλε τ' ἄλογα νὰ γυρίσουμε τ' ἁλώνι Πελοπν. (Γαργαλ.) Γιούξιζε τὸν ἄντε, τὰν κίττα (ἀνάστρεψε τὸ ψωμί, τὴν πίτταν) Μέλαν. 'Εγύρ'τσα τὸ ποτήρ Πόντ. 'Εγύρ'τσα τὰ κάλιξας τ' ἔξ' ἀπέσ' αὐτόθ. || Παροιμ. Γυρίζει τὰ ξεροτήγανα (χάνει ἀσκόπως τὸν καιρὸν του) 'Ιθάκ. Συνών. ἀνακατω-γυρίζω, ἀνακολώρω Α3, *ἀνακουκουλ-λιάζω, *ἀνακουκουλλώνω, ἀναποδογυρίζω 1, μπατάρω. β) 'Επισκευάζω, εἰς τὴν φρ. γυρίζω τὸ σπίτι, τὴ σκεπὴ - τὴ στέγη - τὰ κεραμίδια Πελοπν. (Γαργαλ. Καρυὰ Κορινθ. Μεσσην.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Κάθε χρόνο γυρίζω τὰ κεραμίδια τοῦ σπιτιοῦ μου μοναχός μου Γαργαλ. 'Απὸ βδομάδα θὰ γυρίσουμε τὴ σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ, γιὰ ν' ἀλλάξουμε τὰ σπασμένα κεραμίδια αὐτόθ.

γ) 'Εξετάζω, ἐπιθεωρῶ κᾶτι Νάξ. ('Απύρανθ.): 'Εδιάηκε νὰ 'υρίσῃ τὰ σπασμένα. Πάαινε, 'ύρισε τὴν ἐλιά.

6) Κάμπτω, καθιστῶ τι κυρτὸν κοιν.: Γυρίζω τὸ καρφί - τὴ βέργα - τὸ σῆμα - τὸ μαχαίρι κοιν. "Οταν τὸ σκυλλὶ ἔχη τὴν οὐρὰ του γυρισμένη 'ς τὰ σκέλια του, εἶναι λυσσασμένο Πελοπν. (Γαργαλ.) Γυρίζω τὸ ραβδί γιὰ νὰ φκειάσω μαγκούρα Πελοπν. ('Ανδρούς.) Γυρίντζεις τ' ἀπόκλαδο τῆς ῥίντζας σὲ μέρος ἀδεανὸ Σίφν. Γυρίζουμε τὰ κολλάρια, ὅταν εἶναι διπλὰ 'Αθῆν. Γυρίζον τοῦ ροῦχον (στρέφω πρὸς τὰ ἔσω τὸ κράσπεδον ὑφάσματος, στριφώνω) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Γυρίζω τὸ χαρτόνι (κατὰ τὴν βιβλιοδέτησιν πρὸς κατασκευὴν τῆς ράχως) 'Αθῆν. Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν χαλκουργῶν, γυρίζω τὴν σωλῆνες μὲ τὸ χαλκᾶ (= ἐργαλεῖον χρησιμεύων διὰ τὴν κύρτωσιν σωλῆνων) 'Αθῆν. κ.ά. β) Παρακάμπτω, κάμπτω περὶ τι σημεῖον κοιν.: "Αμα γυρίσης τὸν κάβο, θὰ βρῇς μεγάλο λιμάνι. Γύρισε τὴ γωνία τοῦ δρόμου κ' ἐξαφανίστηκε κοιν. Συνών. καβαντζάρω.

7) Μεταστρέφω, μεταβάλλω κοιν. καὶ Πόντ.: Γυρίζει τὰ λόγια του. Τοῦ γύρισε τὰ μυαλά - τὸ κεφάλι κοιν. Μίλα καθαρά, τί τὰ γυρίζεις; 'Αθῆν. Κεῖνα ποὺ μᾶς ἔλεγε χτές σήμερα οὐλα τὰ γύρισε Πελοπν. (Γαργαλ.) Τοῦ γύρ'σι τοῦ λόου τ' (ἠθέτησε τὴν ὑπόσχεσίν του) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Γυρίζω ἄς σὸν λόγο μ' (ἀναιρῶ τὸν λόγον μου) Πόντ. Γυρίζον τοῦ λόγου μ' πίσου (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Λέσβ. Πβ. τὸ κοιν. Παίρω τὸ λόγον μου πίσω. 'Η ἀλεποῦ, καθὼς ἀπηλοήθη τόσο ὁμορφα, γύρισε τὴν ιδέα τοῦ δικαστῆ (ἐκ παραμυθ.) Μέγαρ. 'Εγύρισά του τὴν κεφαλὴ του Χίος (Καρδάμ.) Γυρίσανε τὴ μάνα (ἔπεισαν τὴ μάνα νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὸν γάμον τοῦ τέκνου της) Κρήτ. 'Ενοῦνιζεν νὰ χτυπᾶ τὸ παιδί αὐτ', κ' ἐγὼ ἐγύρ'τσα 'τον (ἐσκέπτετο νὰ κτυπήσῃ τὸ παιδί, ἀλλ' ἐγὼ τὸν ἀπέτρεψα) Πόντ. || Φρ. Γυρίζω τὸ τραγοῦδι (ἀλλάσσω μέλος) κοιν.

Γύρισε τοις Καλαμαθιανὸ (μετάβαλε τὸν ρυθμὸν τοῦ χοροῦ εἰς τὸν χορὸν «Καλαματιανὸς») Νάξ. ('Απύρανθ.) Τὸ γυρίζω 'ς τὸ γέλιο (μεταστρέφω τὸ σοβαρὸν εἰς γελοῖον) κοιν. Πβ. Θουκ. 6.35 «ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονούντες εἰς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα». Γυρίζω τὸ φύλλο (ἀλλάσσω τακτικὴν ἐπὶ τὰ χεῖρω) κοιν. || Παροιμ. Τὰ λόγια γυρίζουν τὸν ἄνθρωπον κι ἀέρας τὸ νερὸ (ἐπὶ τῶν εὐμεταπέιστων) Ι. Βενιζέλ., Παροιμ.², 289.58. || 'Ασμ.

Οἱ βλάχοι τοῦ γυρίσανε, | τὴν κόρη δὲν τὴ δίνουνε 'Ηπ. (Ζαγόρ.)

Θὰ τὸ γυρίσω νὰ τὸ εἰπῶ κι ἄλλιῶς τὸ μοιρολόι 'Ιθάκ.

'Ετ -θέλω τὴν ἀγάπη τσου νὰ μοῦ τήνε χαρίντζης, γιὰτὶ μιλεῖς τὰ λόγια σου τσ' ὅστερο τὰ γυρίντζεις 'Αστυπ. β) Προσηλυτίζω τινὰ Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) Προπ. (Χηλ.) 'Εγύρισα κ' ἐποῖκα 'τον Ρωμαῖον (τὸν μετέπεισα καὶ τὸν ἔκαμα Χριστιανὸν) Τραπ. 'Εγύρ'τσεν κ' ἐγέν'τον Τοῦρκος αὐτόθ. || 'Ασμ.

Γύρισ', 'Οβραισπούλα, νὰ γένης Χριστιανή, νὰ λούζεσαι Σάββατο, ν' ἀλλάζης Κερικη

Χηλ. Μετοχ. γυρισμένος = ὁ ἀλλαξοπιστήσας, ὁ ἐξωμότης Κρήτ. γ) Εἰς τὴν δημώδη ἐμπορικὴν γλῶσσαν, μεταβιβάζω συναλλαγματικὴν, ἐπιταγὴν κ.τ.δ. κοιν.: Γυρίζω τὴ συναλλαγματική. 'Εγύρισε τὸ τσέκι 'ς τ' ὄνομά του κοιν.

8) Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν γεωργῶν, ἐπαναλαμβάνω τὴν ἄροσιν ἀγροῦ Εὐβ. (Κουρ. Στρόπον.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Φθιώτ.): Γυρίζ-ζον τὸ χωράφι Κουρ. Τὰ καλαμπόκια τὰ γυρίζ'νε τρία χέρια (τοὺς ἀγροὺς διὰ σπορὰν ἀραβοσίτου ἀροτριοῦν τρεῖς φορές) Αἰτωλ. "Αμα ἔν' καλὸ τοῦ χωράφ', τοῦ οὐρ-γώνουμι, τοῦ γυρίζουμι κ' ὅστιρα τοῦ σπέρνουμι Φθιώτ. Συνών. διβολίζω, τριβολίζω. β) 'Επανασπεύρω ἀγρὸν ἀποτυχόντα κατὰ τὴν πρώτην σπορὰν Εὐβ. (Στρόπον.): Τὰ 'χαμι σπεῖρ' κριθάρ' κι πήγανι κι τὰ γύρ'σαν κι τὰ 'σπ'ραν ρόβ'. 9) Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν σαπωνοποιῶν, τήκω ἐκ νέου τὸν σάπωνα, διὰ νὰ ἀφαιρέσω τὰς ἐν αὐτῷ ἀκαθαρσίας Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. Τριφυλ. κ.ά.): Γυρίζω τὸ σαποῦνι Γαργαλ. Τὸ σαποῦνι ποὺ 'φκειασε εἶναι μουντὸ καὶ θὰν τὸ γυρίσω μάτα (μουντὸ = ὑπομέλαν, μάτα = ἐκ δευτέρου) Μαργέλ. 10) 'Εξοικονομῶ τὰ τοῦ βίου, διευθετῶ τὴν κατάστασιν Κεφαλλ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Περιδ. Αἰν. Βυζ.: Φρ. Τὰ γυρίζω (ἐξοικονομῶ τὰ τοῦ βίου). Συνών. φρ. τὰ βολεύω, τὰ κουτσοβολεύω. 'Εκεῖνος γυρίζει ὅλο τὸ σπίτι Λεξ. Βυζ. Συνών. τὰ φέρνει βόλτα.

γυριλάδι τό, ἀμάρτ. γυριλ-λάιν Κύπρ. (Γερμασ. Κυθρ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐς. γυριλὶ καὶ τῆς καταλ. -άδι.

1) Πᾶν μικρὸν κυκλικὸν ἄθυρμα Κύπρ. (Γερμασ.)

2) Εἶδος παιδιᾶς, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ παῖδες χαράσσουν κύκλον μικρὸν καὶ ἐντὸς αὐτοῦ εὐθεῖαν γραμμὴν. 'Επὶ τῆς εὐθείας ταύτης ἕκαστος παίκτης θέτει ἓνα βῶλον. 'Ακολούθως ρίπτει ἕκαστος ἓνα μεγαλύτερον βῶλον εἰς τὴν γραμμὴν διὰ νὰ κρούσῃ καὶ ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ κύκλου τοὺς εἰς σειρὰν κειμένους βῶλους, τοὺς ὁποίους καὶ κερδίζει ἐνθ' ἂν.: Φέρ' τὰ πῖριλά σου νὰ παίξουνε γυριλ-λάιν (πῖριλά = βῶλοι) Κύπρ. (Κυθρ.)

γυριλᾶς ὁ, ἐνιαχ. γυριλ-λᾶς Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὐς. γυριλὶ κατὰ τύπ. μεγεθ.

